

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-216

10/03/2020

ქ. თბილისი

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ „ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსების პროექტის შუახვევი-ახალციხის მონაკვეთის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

2019 წლის 11 ივნისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ სამინისტროში წარმოდგენილია „ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსების პროექტის შუახვევი-ახალციხის მონაკვეთის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტების (ახალციხე, ადიგენი, ხულო და შუახვევი) აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფებზე განთავსება. გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია ფონდი „მსოფლიო გამოცდილება საქართველოსთვის“ მიერ.

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2019 წლის 7 აგვისტოს გარკვეული საკითხების დაზუსტების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მოცემულ პროექტზე შეჩერდა ადმინისტრაციული წარმოება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე 2020 წლის 24 იანვარს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ წარმოადგინა დამატებითი/დაზუსტებული ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშთან დაკავშირებით, რომელიც ასევე განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ორგანოს საინფორმაციო დაფებზე (შესაბამისად განახლდა ადმინისტრაციული წარმოება).

სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ახალციხე-ბათუმის 220 კვ საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზის განთავსებაზე 2015 წლის 3 აგვისტოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N38 (ბრძანება No-592). ხოლო „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, 2019 წლის 6 ივნისს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N 2-487 ბრძანება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში ითვალისწინებს ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსების პროექტში შუახვევი-ახალციხის მონაკვეთის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას. აღსანიშნავია, რომ ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსების პროექტის მეორე მონაკვეთის (შუახვევი-ბათუმი) ექსპლუატაციის

პირობების ცვლილებაზე გაცემულია შესაბამისი გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (06/08/2019; ბრძანება N 2-738).

2018 წლის 27 დეკემბერს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო აღნიშნული ცვლილების, კერძოდ, ახალციხე-ბათუმის 220 კვ-იანი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის შუახვევი-ახალციხის მონაკვეთის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (სკოპინგის დასკვნა №17; 11.02.2019).

2015 წლის 3 აგვისტოს N 38 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას, რომელიც დაიწყება ახალციხის არსებული 500/400 კვ ქვესადგურიდან და დაუკავშირდება ბათუმის არსებულ 220 კვ ქვესადგურს. აღნიშნული ორჯაჭვა ეგხ-ს სიგრძე დაახლოებით 150 კმ-ია (ამჟამად სამინისტროში წარმოდგენილი დოკუმენტაციით - 146კმ). 2015 წლის პროექტის მიხედვით სულ საპროექტო მონაკვეთზე გათვალისწინებული იყო 398 ანძის მოწყობა (ანძების განლაგება 300-500 მ ინტერვალით).

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, 2015 წელს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დადებითი დასკვნის საფუძველზე გაცემული მშენებლობის ნებართვის შესაბამისად დაიწყო სამუშაოები ბათუმი-შუახვევის და ახალციხე-გოდერძის მონაკვეთებზე. თუმცა 2018 წელს პროექტში შუახვევი-ახალციხის 94 კმ მონაკვეთზე დაიგეგმა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, კერძოდ:

- შუახვევი - სოფ. რაკვთას მონაკვეთზე მდ. სხალთას მარჯვენა ნაპირზე განლაგებული სოფლების და სასოფლო-სამეურნეო მიწების გვერდის ასაქცევად, ეგხ-ს მარშრუტი გადატანილი იქნა მდინარის მარცხენა ნაპირზე და ახალი პროექტის შესაბამისად, მიუყვება წყალგამყოფი ქედის თხემს. ხსენებულ მონაკვეთზე შეცვლილი მარშრუტის სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 37 კმ-ს;
- სოფ. რაკვთადან - სოფელ უდემდე მონაკვეთზე მარშრუტში შეტანილია ლოკალური ცვლილებები (2 ცვლილება, 5 და 4 კმ სიგრძის მონაკვეთები);
- სოფ. კლდედან - სოფ. ზიკილიამდე მონაკვეთზე შეტანილია მარშრუტის ერთი ლოკალური ცვლილება.

გზშ-ის ანგარიშში საპროექტო ეგხ-ს დერეფნის ალტერნატივები მოცემულია ცვლილების პროექტით გათვალისწინებული თითოეული მონაკვეთისთვის. ალტერნატივების ანალიზი ძირითადად წარმოადგენს საპროექტო (შერჩეული) და 2015 წლის მარშრუტების შედარებას.

- ეგხ-ს დერეფნის ალტერნატივებში საპროექტო ცვლილების მთავარი და ყველაზე დიდი მონაკვეთისათვის (სოფ. რაკვთასა და შუახვეს შორის - 37 კმ. ანძები NN160-დან 250-მდე) განხილულია, როგორც ამჟამად შერჩეული, ისე 2015 წლის პროექტით განსაზღვრული მარშრუტები. ეგხ-ს ამ მონაკვეთის ალტერნატიული მარშრუტები იყოფა სოფ. ვერნების სამხრეთ-აღმოსავლეთიდან. აქედან ძველი მარშრუტი გადის მდ. სხალთას მარჯვენა ნაპირზე, და კვეთს შვიდ დასახლებულ პუნქტს, ხოლო ამჟამად შერჩეული ეგხ-ს საპროექტო დერეფანი გადატანილი იქნა მდინარის მარცხენა ნაპირზე და მიუყვება წყალგამყოფი ქედის თხემს. ალტერნატიული მარშრუტები გაანალიზებულია ტექნიკური სირთულის, გეოტექნიკური და ჰიდროლოგიური ასპექტების, სენსიტიურ ჰაბიტატებზე,

ფაუნაზე და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების, ასევე კულტურული მემკვიდრეობის და კუმულაციური ზემოქმედების კუთხით. მოცემული ასპექტების შეჯამებისა და ანალიზის საფუძველზე უპირატესობა მიენიჭა სწორედ საპროექტო ცვლილებით გათვალისწინებული ეგხ-ს ახალ მონაკვეთს.

- საპროექტო ეგხ-ს დერეფნის ალტერნატივებში განხილულია აგრეთვე სოფ. რაკვთადან - სოფელ უდემდე მონაკვეთი. როგორც უკვე აღინიშნა, წარმოდგენილი პროექტით გათვალისწინებულ სოფელ უდემდან - სოფ. რაკვთამდე ეგხ-ს მონაკვეთში შეტანილია 2 ცვლილება, კერძოდ პირველი ეხება NN106-დან 140 ანძამდე (ახალი ანძები NN 1 - 61), ხოლო მეორე NN140-დან 160 ანძამდე (ახალი ანძები NN61 - 158) მონაკვეთის ცვლილებებს. 2015 წლის პროექტთან შედარებით აღნიშნულ მონაკვეთებზე შეიცვალა ტრაექტორია და ანძების რაოდენობა. 2015 წლის პროექტის კონკრეტულ მონაკვეთთან შედარებისა და სხვადასხვა კრიტერიუმების მიხედვით შესაბამისი ანალიზის საფუძველზე უპირატესობა მიენიჭა ამჟამად წარმოდგენილი საპროექტო ცვლილებით გათვალისწინებულ ახალ მონაკვეთებს.

- რაც შეეხება სოფ. კლდედან - სოფ. ზიკილიამდე მონაკვეთს (NN 10-დან 17 ანძამდე) ამ შემთხვევაშიც სხვადასხვა კრიტერიუმების ანალიზის (განსაკუთრებით სოციალური ზემოქმედების კუთხით) და 2015 წლის პროექტის კონკრეტულ მონაკვეთთან შედარების საფუძველზე შეირჩა ამჟამად შემოთავაზებული საპროექტო დერეფანი, სადაც შეიცვალა ეგხ-ს დაახლოებით 2.75 კმ მონაკვეთი და გადაიწია სამხრეთის მიმართულებით.

წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშისა და თანდართული დოკუმენტაციის მიხედვით საპროექტო ცვლილებით გათვალისწინებული ეგხ-ს მთლიანი მონაკვეთი (94 კმ) გადაკვეთს ახალციხის, ადიგენის, ხულოს და შუახევის მუნიციპალიტეტებს. ელექტროგადამცემი ხაზის დერეფანი გაივლის მდინარეების ხეობების, ტყით დაფარულ ტერიტორიების, დასახლებული პუნქტების სიახლოვეს და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე (ფიზიკური და ეკონომიკური განსახლების შესახებ გზშ-ში მოცემული ინფორმაციის მიხედვით ეგხ-ს გასხვისების დერეფანში ხვდება კერძო და სახელმწიფო ნაკვეთები, ასევე საცხოვრებელი სახლი). გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, ეგხ-ს საპროექტო მონაკვეთის საერთო სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 94 კმ-ს, სადაც განხორციელდება ზემოაღნიშნული კონკრეტული მონაკვეთების ცვლილებები. 94 კმ მონაკვეთზე სულ დაგეგმილია 270 ანძის განთავსება. გათვალისწინებულია 220 კვ-იანი, ორჯაჭვა, ალუმინის სადენებიანი ელექტროგადამცემი ხაზის მოწყობა, ერთი 48 ბოჭკოვანი ოპტიკური კაბელით და მეხდამცავი გვარლით. პროექტის მიხედვით დაგეგმილია შემდეგი ტიპის ანძების დამონტაჟდება: ტიპიური შუალედური ანძა; მცირე დატვირთვის კუთხის ანძა; საშუალო დატვირთვის კუთხის ანძა; დიდი დატვირთვის კუთხის ანძა; კუთხის ანძა.

პროექტით გათვალისწინებული საქმიანობები მოიცავს მობილიზაციის და მშენებლობის ფაზას, კერძოდ: გასხვისების დერეფნის გაწმენდას; ანძებამდე მისასვლელი გზების მომზადებას; ანძების უბნების მონიშვნას, გაწმენდასა და საძირკვლის ორმოების ამოღებას; მანქანა-დანადგარებისა და მასალების ტრანსპორტირება-შენახვას; ანძების აღმართვასა და გადამცემი ხაზების გაჭიმვას. მობილიზაციის ფაზა დაახლოებით 2-3 თვე გაგრძელდება. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, სამშენებლო ბანაკების მდებარეობა განისაზღვრება მობილიზაციის ფაზაზე, სამუშაოების განსახორციელებლად შერჩეული კონტრაქტორის მიერ. სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება - 15 თვე. ეგხ-ის მშენებლობისათვის საჭირო იქნება დროებითი მისასვლელი გზების გაყვანა და ანძების ასაგებად მიმდებარე ტერიტორიის მცენარეული საფარისგან გაწმენდა. გზშ-ის ანგარიშს თანდართულ SHP ფაილებში მოცემულია არსებული და სარემონტო გზების ნახაზები. ძირითადად გამოყენებული იქნება არსებული გზები, რომლებსაც დასჭირდება

მოსწორება, აღდგენა. (ჯამურად დაახლოებით 26 კმ სიგრძის მისასვლელი გზა იქნება მოსაწყობი). გზმ-ის ანგარიშში მოცემულია ძირითადი და დროებითი სამშენებლო ბანაკების (საჭიროების შემთხვევაში), გადამცემი ხაზის და მისასვლელი გზების მოწყობით გამოწვეული შესაძლო ზემოქმედების შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. პროექტის ფარგლებში მიწის სამუშაოები ძირითადად განხორციელდება ანძების განთავსების უბნებზე, საძირკვლების მოსაწყობად. მოსახსნელი ჰუმუსოვანი ფენა შეადგენს დაახლოებით 8100 მ³-ს, რომელიც ადგილზე დასაწყობდება, ხოლო სამუშაოების დასრულების შემდეგ გამოყენებული იქნება ტერიტორიის რეკულტივაციისთვის. 270 ანძის განთავსებისთვის ჯამურად ექსკავაციის შედეგად (ნაყოფიერი ფენის გარდა) მოიხსნება 117 450მ³ გრუნტი. ექსკავირებული გრუნტის 80% გამოყენებული იქნება უკუჩაყრისა და ანძების უბნების მოსაწყობად, დარჩენილი (20%) 23 500 მ³-გრუნტიდან 16200მ³-გამოყენებული იქნება გზებზე ყრილების მოსაწყობად. ამრიგად განსათავსებელი გრუნტის მოცულობა შეადგენს - 7300 მ³. გზმ-ის ანგარიშზე დამატებით წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით შეირჩა 4 პოტენციური უბანი ფუჭი გრუნტის (7300 მ³) განსათავსებლად (N1 – X-336218, Y-4617232; N2 – X-333828, Y-4616903; N3 – X-312412, Y-4611563; N4 X-291215, Y-4604370). ამასთან, გზმ-ის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გათვლები მიახლოებითა და დაზუსტდება მშენებელი კონტრაქტორის მიერ. მშენებელი კონტრაქტორი მოამზადებს სანაყაროს დაზუსტებული მოცულობების და მათი განთავსების კონკრეტულ პროექტებს.

ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ეგხ-ს დერეფანში საპროექტო ცვლილების მონაკვეთების შესაბამისად, გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია სამცხე-ჯავახეთის (ადიგენი-ახალციხის) რეგიონის და აჭარის ა/რ (რაკვთა-შუახევის (37კმ) მონაკვეთისთვის) გეოლოგიური პირობების შეფასება. ადიგენი-ახალციხის ადმინისტრაციულ საზღვრებში და შესაბამისად პროექტის დერეფანში ყველაზე ფართოდ გავრცელებულია მეწყრული პროცესები, თუმცა მეწყრული წარმონაქმნები ძირითადად მცირე ზომისაა და მათგან ანძების აცილება შესაძლებელი იქნება. გაცილებით რთული რელიეფური პირობებით ხასიათდება რაკვთა-შუახევის მონაკვეთი. 2018 წლის ნოემბერ-დეკემბერში სხალთის ხეობაში და წყალგამყოფ თხემებზე ჩატარდა ეგხ-ს აღნიშნული (რაკვთა-შუახევის (37კმ/ანძა 158-დან ანძა # 250-მდე) მარშრუტის გეოლოგიური კვლევა. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ეგხ-ს მოცემული მონაკვეთის სამშენებლო დერეფნის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების აღწერა პიკეტების მიხედვით (ყველაზე უფრო რთულ მონაკვეთს (III კატეგორია) წარმოადგენს - კვ 6კმ +580მ - კვ 11კმ+500მ პიკეტაჟი). საკვლევ ტერიტორიაზე გეოლოგიური პროცესებიდან აღსანიშნავია მეწყერები, ქვათაცვენები, ღვარცოფები და მდინარეთა ნაპირების გარეცხვა, ასევე თოვლის ზვავები. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, ზემოაღნიშნული მეწყრულ-გრავიტაციული პროცესების გავრცელების არეალები დაცილებულია სამშენებლო დერეფანს. სავლევ კვლევისას, ეგხ-ს დერეფანში ან მის მიმდებარე ტერიტორიაზე არ დაფიქსირდა არც ერთი აქტიური მეწყერი ან სხვა საშიში გეოლოგიური პროცესი. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, გეოსაშიშროებების თავიდან აცილება გახდა სწორედ ერთ-ერთი მიზეზი მითითებული მონაკვეთის ცვლილების, შესაბამისად, ახალი მარშრუტი ძველი მარშრუტისგან განსხვავებით საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო აქტივაციის თვალსაზრისით მნიშვნელოვნად უსაფრთხოა. ამასთან, ეგხ-ს სამიზნე არეალში იმ ჰიფსომეტრიულ ნიშნულებზე, სადაც დაგეგმილია მშენებლობა, ტერიტორიის ამგები ქანები მდგრადი მზიდი თვისებებით ხასიათდება. გზმ-ის ანგარიშში მოცემულია პოტენციური ზემოქმედების შეფასება გეოლოგიაზე, ნიადაგზე და გეოსაშიშროებებზე (მშენებლობის და ექსპლუატაციის ფაზებისათვის). გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, გართულებები (ქვათაცვენებისა და არაღრმა მეწყრული სხეულების ჩასახვა-გააქტიურება) არ არის გამორიცხული მისასვლელი გზების გაფართოების ან/და გაყვანის პროცესში, რასთან

დაკავშირებითაც ცალკეულ უბნებზე საჭირო გახდება დამცავი ღონისძიებების გატარება. ეროზიული და მეწყრული პროცესების გააქტიურება მშენებლობის ეტაპზე (გარდა მისასვლელი გზებისა) შეიძლება გამოიწვიოს გასხვისების ზოლის მცენარეული საფარისგან გაწმენდამ და კლდოვან ადგილებში ანძის საძირკვლის მოწყობისას აფეთქებითმა სამუშაოებმა. ამასთან გზმ-ის ანგარიშში მოცემულია ზემოქმედების შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები (მაგ: გეოლოგიურად არასტაბილურ უბნებზე აფეთქებითი სამუშაოების თავიდან აცილება; სტაბილურ ადგილებში აფეთქებითი სამუშაოებისთვის მცირე მუხტების გამოყენება; ეროზიის საწინააღმდეგო საგებების (პლასტიკური „ღეიბების“) გამოყენება და ა.შ). ხოლო დამატებით წარმოდგენილი დაზუსტებული ინფორმაციის მიხედვით, მშენებელი კონტრაქტორი ვალდებული იქნება განახორციელოს დამატებითი გეოლოგიური კვლევები და მოამზადოს ადგილსპეციფიური ანტიეროზიული ღონისძიებების პროექტების პაკეტი.

პროექტის განხორციელებისას ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე შესაძლო ზემოქმედება უკავშირდება მისასვლელი გზების მშენებლობას, ანძების საძირკვლისთვის საჭირო მიწის სამუშაოებს, დერეფნის მცენარეული საფარისგან გაწმენდას. პროექტის ზონაში არსებული ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან ზემოქმედების მთავარ რეცეპტორად მიიჩნევა მდ. აჭარისწყალი, ვინაიდან გარკვეული ანძები ხვდება მდინარის უშუალო სიახლოვეს. პროექტის განხორციელებამ შესაძლოა ზემოქმედება იქონიოს ასევე წყლის ჰაბიტატებზე, რაც გამოწვეული იქნება ანძების მოწყობის სამუშაოებით და ტექნიკის მოძრაობით. გზმ-ის ანგარიშში ზედაპირული წყლის ობიექტებზე ზემოქმედების პრევენციის მიზნით შემოთავაზებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები, ასევე მოცემულია კონკრეტულ ანძებთან გასატარებელი აუცილებელი ღონისძიებები. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით ელექტროგადამცემი ხაზის საყრდენი ანძების განთავსების ადგილები ისეა შერჩეული, რომ მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, რაიმე სახის ზემოქმედება მიწისქვეშა წყლებზე მოსალოდნელი არ არის. საყრდენი ანძების ფუნდამენტების სიღრმე 3 მეტრია. ხოლო მიწისქვეშა წყლების გავრცელების არეალები (დონეები) რეგიონის მორფოლოგიური, გეოლოგიური და ჰიდროგეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე არანაკლებ რამდენიმე ათეული მეტრით განისაზღვრება.

პროექტის განხორციელებით ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისათვის გზმ-ის ანგარიშში მოცემულია შესაბამისი კვლევები ზოოლოგიური თუ ბოტანიკური კუთხით. აღწერილია ზემოქმედება ფლორასა და ფაუნაზე დაგეგმილი პროექტის სამშენებლო, ექსპლუატაციის და ტექ. მომსახურების სამუშაოებისას. ზემოქმედება ბიოლოგიურ გარემოზე ძირითადად მოსალოდნელია ეგზ-ს დერეფნის და მისასვლელი გზების მოწყობისას, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ჰაბიტატების ცვლილება, განსაკუთრებით კი ეგზ-ს იმ მონაკვეთებზე, რომლებიც ტყიან უბნებზე გადის. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, წინასამშენებლო ბოტანიკური კვლევის შესაბამისად საპროექტო (ბათუმი-ახალციხის) დერეფანში შესწავლილი 177 საიტიდან, გამოვლენილია 12 საშუალო და 22 მაღალსენსიტიური ადგილი. ასევე დაფიქსირდა საქართველოს წითელი ნუსხის მცენარეთა 6 სახეობა. შედეგად განისაზღვრა პროექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციით გამოწვეული უარყოფითი ზემოქმედება და შემუშავდა საკონსერვაციო/აღდგენის, კონკრეტული შემარბილებელი და საკომპენსაციო ღონისძიებები (მაგ: რეკომენდირებულია ცოცხალ მცენარეთა გადმოტანა საკონსერვაციო ცენტრებში და მცენარეთა გამრავლება თესლებით; საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი მცენარეთა სახეობების ბუნებრივი გარემოდან ამოღება განხორციელდება კანონმდებლობის შესაბამისად; საპროექტო ტერიტორიების მკაფიო დემარკაცია; მცენარეული საფარი მოიხსნება ხელით. ამ მიზნით „გაკაფვა-გადაწვის“ მეთოდი ან

ბუღალტრული გამოყენებული არ იქნება და ა.შ). გამომდინარე იქიდან, რომ ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ ტყიან ტერიტორიებზე პრაქტიკულად შეუძლებელია ადრინდელი ბუნებრივი კორომების აღდგენა რეკომენდირებული და სავალდებულოა ეკო-საკომპენსაციო ღონისძიებების განხორციელება, რაც გულისხმობს ექვივალენტური ტყის ჰაბიტატების აღდგენას. გზშ-ის ანგარიშის საბოლოო შეფასებით, ეგხ-ს დერეფანში მცენარეული საფარის გაწმენდითი სამუშაოები და მისასვლელი გზების მოწყობა არ გამოიწვევს მცენარეთა თანასაზოგადოებების მნიშვნელოვან ცვლილებას (საფრთხის წინაშე მყოფ და სხვა დაცულ სახეობებზე ზემოქმედება არ გამოიწვევს მათ სრულ განადგურებას და მნიშვნელოვან დანაკარგს). გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო დერეფანში არსებული ფაუნის აღსაწერად შესწავლილი იქნა ლიტერატურული წყაროები და განხორციელდა პროექტის დერეფნის საველე კვლევა. საპროექტო ტერიტორიაზე განხორციელებული უშუალო ვიზუალური დაკვირვებების მეშვეობით დადასტურდა სულ მცირე 52 სახეობის ფრინველის, ამფიბიების ოთხი სახეობის, რეპტილიების ხუთი სახეობის და ძუძუმწოვრების შვიდი სახეობის არსებობა (ძუძუმწოვრებიდან აღსანიშნავია ღამურა. შესაბამისი კვლევის შედეგების მიხედვით დაფიქსირდა სულ მცირე 20 ინდივიდი, რომელთა სახეობის დადგენა ვერ მოხერხდა). პოტენციური ზემოქმედება ფაუნაზე დაკავშირებულია ცხოველთა დაშავებასთან ან დაღუპვასთან, მნიშვნელოვანი ჰაბიტატების დაზიანება/ განადგურება/ფრაგმენტაციასთან, დაფრთხობასა და დროებით მიგრაციასთან. პროექტის სპეციფიკიდან (ეგხ-ს გაყვანა) გამომდინარე, ფაუნის კუთხით ყველაზე სენსიტიური რეცეპტორები არიან ფრინველები. აღნიშნულის გამო, დიდი ყურადღება დაეთმო ელექტროგადამცემ ხაზებთან შეჯახებით გამოწვეული ფრინველების დაღუპვის თავიდან აცილების საკითხს, შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში შემოთავაზებულია კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები: მათ შორის ფრინველებზე ზემოქმედების დასადგენად ელექტროგადამცემი ხაზების ზოლზე კვლევა, კონტროლი და მონიტორინგი; ელექტროგადამცემი ხაზის მონიშვნა, კაბელების მარკირება (დროშებით, ფერადი ბურთებით, ჭრიანებით და სხვა). ამას გარდა, ეგხ-ს ანძების და კაბელების დაპროექტებისას კაბელებს შორის საკმარისი მანძილი იქნება დატოვებული, რომ ფრინველები ორივე ფრთით არ შეეხონ მათ. ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედების პრევენციის მიზნით გზშ-ის ანგარიშში და შესაბამის დანართში მოცემულია აგრეთვე სხვა სახის შემარბილებელი ღონისძიებებიც (მაგ: დიდი ზომის ფრინველებისთვის ბუდეების მოწყობა ელექტროგადამცემი ხაზისგან მოშორებით; სენსიტიურ უბნებზე სამუშაოები არ უნდა ემთხვეოდეს ცხოველთა გამრავლების და მიგრაციის პერიოდებს; მონიტორინგული კვლევების განხორციელება სენსიტიურ სახეობებზე ზემოქმედების დონის დასადგენად და ა.შ). საპროექტო ტერიტორია კვეთს „ევროპის ველური ბუნების და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ“ (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ „ზურმუხტის ქსელის“ შეთავაზებულ საიტს (გოდერძი GE000026). ზურმუხტის ქსელზე ზემოქმედების შეფასების მიზნით გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული კვლევებით გამოვლინდა მოცემული შეთავაზებული საიტით დაცული სამივე ჰაბიტატი, შესაბამისად ფლორისა და ფაუნის წარმომადგენლების რიგი სახეობები. ზურმუხტის ქსელზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში მოცემულია ზემოქმედების შეფასება ზემოაღნიშნულ ჰაბიტატებზე, საკონსერვაციო ღირებულების სახეობებზე და წარმოდგენილია შესაბამისი აღდგენის/კომპენსაციის ღონისძიებები. მოცემულ ჰაბიტატებზე მისასვლელი გზების, სამშენებლო ბანაკების, თუ სხვა ინფრასტრუქტურის მოწყობა, გარდა ელექტროგადამცემი ხაზის ანძებისა, არ იგეგმება.

წარმოდგენილი პროექტის ფარგლებში ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა (მტვერი და ნამწვი აირები) და ხმაურის გავრცელების კუთხით ძირითადად მოსალოდნელია საპროექტო ეგხ-ს მშენებლობის ეტაპზე (რომელიც იქნება დროებითი). შესაძლო ზემოქმედების მომხდენია მიწის სამუშაოები და

ტრანსპორტის/სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება. ხმაურის გავრცელების და ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციის მიზნით გზმ-ის ანგარიშში ეგხ-ს მოწყობის ეტაპისთვის მოცემულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ექსპლუატაციის ფაზაზე ხმაურის წყარო ძირითადად თავად ეგხ იქნება (განსაკუთრებით წვიმიან ამინდში). გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით 220 კვ-იანი ეგხ-ების შემთხვევაში ხმაურის დონე წვიმიან ამინდში დერეფნის ცენტრში 45 დბა-ს აღწევს, ხოლო დერეფნის შუახაზიდან 30 მ-ის დაცილებით - 40 დბა-ს. გამომდინარე იქიდან, რომ საპროექტო ეგხ-ის დერეფნის სიგანე 62 მ-ია, ხოლო საცხოვრებელი სახლები მოცემული ეგხ-ის დერეფნის მიღმა მოხვდება, ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება ეგხ-ს სიახლოვეს მცხოვრებ მოსახლეობაზე არ იქნება მნიშვნელოვანი.

ეგხ-ს სამშენებლო სამუშაოების წარმოებისას წარმოიქმნება სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, ხოლო ექსპლუატაციის ფაზაზე ნარჩენები მხოლოდ ტექ. მომსახურების სამუშაოებისას წარმოიქმნება. მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოიქმნება: მცენარეული ნარჩენები, ინერტული ნარჩენები, საღებავები, ნავთობპროდუქტებით/ქიმიური მასალებით დაბინძურებული გრუნტი, საბურავები, ნამუშევარი ზეთები, საყოფაცხოვრებო ნარჩენები და სხვ. გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით, სახიფათო ნარჩენები შეგროვდება დროებითი დასაწყობების უბნებზე და გატანილი იქნება სამუშაოების დასრულებისთანავე, ან დაგროვების მიხედვით ამ სახის ნარჩენების მართვაზე შესაბამისი უფლების მქონე კონტრაქტორის მიერ. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებლად ყველა სამუშაო უბანზე მოთავსდება კონტეინერები. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გატანილი იქნება საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის კომპანიასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე. სამუშაო უბნებზე დაიდგმება გადასატანი ბიოტულატი/მოწყობა საასენიზაციო ორმო. სამუშაოების დასრულების შემდგომ საასენიზაციო ორმო სათანადოდ გაიწმინდება.

გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით პროექტის ფარგლებში არსებობს დროებითი კუმულატიური ზემოქმედება. კუმულატიური ზემოქმედების კუთხით ძირითადად გასათვალისწინებელია ადიგენი-ბემუმის 110 კილოვოლტიანი ხაზი. აღნიშნული და საპროექტო ეგხ-ს დერეფნის დაახლოებით 11.2 კმ მიუყვება ერთმანეთს პარალელურად. ვინაიდან ორივე ეგხ-ს საერთო დერეფანი არ ხვდება ეკოლოგიურად სენსიტიური ზონის ფარგლებში, ხოლო ხაზების საერთო დერეფანი შორს გადის დასახლებული პუნქტებიდან და კვეთს ძირითადად დეგრადირებულ საძოვრებს მნიშვნელოვანი კუმულაციური ზემოქმედება არ იქნება მოსალოდნელი.

აღსანიშნავია, რომ ეგხ-ს სხალთის მონაკვეთზე (სოფ. რაკვთა - დაბა შუახევი) მარშრუტის გადატანა წყალგამყოფ ქედზე შეამცირებს ობიექტის ვიზუალურ ზემოქმედებას, ვინაიდან ის მნიშვნელოვნად დამორდა სხალთის ხეობაში განლაგებულ სოფლებს და საავტომობილო გზას.

გზმ-ის ანგარიშის შესაბამისად დაზვერვითი არქეოლოგიური კვლევა განხორციელდა ეგხ-ს ცვლილების პროექტის ყველაზე დიდ მონაკვეთზე, რომელიც ახალი პროექტის შესაბამისად, მიუყვება წყალგამყოფი ქედის თხემს. ხსენებულ მონაკვეთზე შეცვლილი მარშრუტის სიგრძე შეადგენს დაახლოებით 37 კმ-ს. დაზვერვითი არქეოლოგიური კვლევის დროს დათვალიერდა ანძების განთავსების ადგილების უმრავლესობა, ხოლო დათვალიერებული ტერიტორიებიდან გამოიყო 2 განსაკუთრებით საყურადღებო უბანი (NT 209 და NT 229 ანძების სიახლოვეს). ზემოაღნიშნული დაზვერვითი არქეოლოგიური კვლევის მიხედვით საპროექტო ტერიტორიაზე, ზედაპირულად არ დაფიქსირებულა კულტურული მემკვიდრეობის რაიმე ობიექტის ნაშთი ან/და არტეფაქტი. ხოლო

კულტურული მემკვიდრეობის არსებული რამდენიმე ძეგლი ან/და ობიექტი (მაგ.: ვერნების ეკლესია - 560 მ, სხალთის მონასტერი - 1900 მ, პაპოშვილების ეკლესია - 1000 მ და ა.შ) ისეთი მანძილითაა დაშორებული „დერეფნიდან“, რომ ანძების განთავსება მათზე უარყოფით ზემოქმედებას ვერ მოახდენს. ამასთან გზშ-ის ანგარიშში მოცემულია კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზემოქმედების შესარბილებლად შემოთავაზებული შესაბამისი ღონისძიებები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2019 წლის 24 და 26 ივლისს გზშ-ს ანგარიშის საჯარო განხილვები მოეწყო შუახევის (დაბა შუახევი; სოფ. ნენია; სოფ. გორი), ადიგენის (სოფ. ბენარა) და ახალციხის (სოფ. წყრუთი; სოფ. ფერსა) მუნიციპალიტეტებში. საჯარო განხილვებზე პროექტთან დაკავშირებით ძირითადად შენიშვნები/მოსაზრებები დაფიქსირდა სოფ. ნენიაში და სოფ. გორში. სოფ. ნენიაში აღინიშნა, რომ სოფლის სიახლოვეს (სოფ. თავში) ეგზ-ს გატარებამ, ტყის გაჩეხვამ, გზების და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის მოწყობამ შესაძლოა გამოიწვიოს სოფელში არსებული სასმელი წყლის გაქრობა. საკითხთან დაკავშირებით საჯარო განხილვაზე სამინისტროს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ შენიშვნა აუცილებლად გათვალისწინებული იქნებოდა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. ხოლო მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით გზშ-ის ანგარიშზე დამატებით წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში აღინიშნა, რომ წყარო, რომელზეც სოფ. ნენიას მოსახლეობა ლაპარაკობდა დაშორებულია ეგზ-ს ხაზიდან 500მ-ზე მეტი მანძილით. ამასთან საქმიანობის განმახორციელებელი ითვალისწინებს რა საკითხის აქტუალურობას სოფელ ნენიას მაცხოვრებლებისათვის, აღნიშნავს რომ მონიტორინგის გეგმაში ჩართული იქნება ეგზ-ს მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე პერიოდული დაკვირვება სოფ. ნენიას წყაროზე და საჭიროების შემთხვევაში, დაიგეგმება საკომპენსაციო/შემარბილებელი ღონისძიებები. რაც შეეხება სოფ. გორში გამოთქმულ შენიშვნებს/მოსაზრებებს, რომლებიც ძირითადად ტექნიკურ და სოციალურ-ეკონომიკურ ხასიათს ატარებდა შესაბამისი განმარტებები გააკეთეს სს „საქართველო სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ წარმომადგენლებმა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე საზოგადოების მიერ პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ წარმოდგენილა.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მონიტორინგის პროგრამა, ნარჩენების მართვის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლის და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჭაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსების პროექტის შუახევი-ახალციხის მონაკვეთის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე;

2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ახალციხე-ბათუმის 220 კვ ძაბვის საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზების განთავსებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 5 ივნისის N 2-487 ბრძანება (2015 წლის 3 აგვისტოს N38 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა);
4. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მონიტორინგის პროგრამის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
5. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტით გათვალისწინებული რეკულტივაციის გეგმის შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება. სამუშაოების განხორციელება უზრუნველყოს შეთანხმებული გეგმის შესაბამისად;
6. სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე ჩასატარებელი საქმიანობებიდან გამომდინარე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოსთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის სამინისტროში წარმოდგენა;
7. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ მშენებლობის დაწყების პარალელურად ეგხ-ს გავლენის ზონაში განახორციელოს დამატებითი გეოლოგიური კვლევები და საჭიროების შემთხვევაში, მოამზადოს ადგილსპეციფიური ანტიეროზიული ღონისძიებების პაკეტი, გამოყოს ცალკეული სენსიტური უბნები და შეიმუშაოს გეოლოგიურ გარემოზე პროექტით გამოწვეული ზემოქმედების კონკრეტული შემარბილებელი ღონისძიებები. ადგილსპეციფიური ღონისძიებების გატარების შესახებ შესაბამისი ღონისძიებების პაკეტი შესათანხმებლად წარმოადგინოს სამინისტროში. სამუშაოების/კონკრეტული ღონისძიებების განხორციელება უზრუნველყოს სამინისტროსთან შეთანხმებული დოკუმენტაციის შესაბამისად;
8. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ ეგხ-ს სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე უზრუნველყოს თითოეული სანაყაროსთვის პროექტის შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც Shp ფაილების, GPS კოორდინატების და განსათავსებელი გრუნტის მოცულობის გარდა განხილული უნდა იყოს სანაყაროებისათვის შერჩეული უბნების გეოლოგიური გარემოს შესახებ ინფორმაცია;
9. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ ეგხ-ს საყრდენი ანძების მოწყობამდე, შეცვლილი მონაკვეთების ფარგლებში, წარმოადგინოს მათი დაფუძნების პირობების საინჟინრო-გეოლოგიური ჭრილები;
10. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემამ“ კლდოვან ადგილებში (მყარ ვულკანურ ქანებზე) ანძის საძირკვლის მოწყობისას აფეთქების სამუშაოების საჭიროების შემთხვევაში აღნიშნული სამუშაოების დაწყებამდე შეიმუშაოს შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები და შესათანხმებლად წარმოადგინოს სამინისტროში. ხოლო დაგეგმილი ქმედებები განახორციელოს შეთანხმებული ღონისძიებების შესაბამისად;

11. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ სამშენებლო ბანაკების მოწყობის შემთხვევაში, უზრუნველყოს შესაბამისი პროექტის შეთანხმება სამინისტროსთან, (სადაც მოცემული იქნება სამშენებლო ბანაკით GIS კოორდინატები; განსათავსებელი ინფრასტრუქტურის შესახებ ინფორმაცია, პარამეტრები და ა.შ.);
12. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ სავარაუდო არქეოლოგიური ობიექტის ან/და არტეფაქტის შესაძლო დაზიანების პრევენციის მიზნით, უზრუნველყოს ანძების მშენებლობის პროცესში მიწის სამუშაოების არქეოლოგიური ზედამხედველობა და კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზემოქმედების შესარბილებლად გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი ღონისძიებების განხორციელება;
13. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ეგხ-ს დერეფანში ჭრას დაქვემდებარებული უბნებიდან უზრუნველყოს 8 სმ-ზე ნაკლები დიამეტრის ხე-მცენარეების სახეობების გადარგვა შესაბამის გარემოში;
14. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ხე-მცენარეების ჭრის დაწყებამდე უზრუნველყოს საპროექტო დერეფნის დათვალიერება ფრინველთა ბუდეების გამოსავლენად, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში, სამინისტროში წარმოადგინოს შესაბამისი თავიდან აცილების, შემარბილებელი ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია;
15. საპროექტო ტერიტორიის ფარგლებში საქართველოს „წითელი ნუსხით“ და საერთაშორისო შეთანხმებებით დაცული ფრინველთა სახეობის არსებობიდან გამომდინარე სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ სადენების მარკირება უზრუნველყოს არა მხოლოდ მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილ სენსიტიურ მონაკვეთებზე, არამედ მთლიან ელექტროგადამცემ ხაზზე. ხოლო მონიტორინგის შედეგად განისაზღვროს და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს დამატებითი შემარბილებელი ან/და საკომპენსაციო ღონისძიებები;
16. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ დიდი ზომის ფრინველების ბუდეების ეგხ-დან შორს მოწყობასთან დაკავშირებით, მშენებლობის დაწყებამდე სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს დამატებითი ინფორმაცია აღნიშნული ღონისძიების შესახებ, სადაც მათ შორის ასახული იქნება მოცემული შემარბილებელი ღონისძიების ეფექტურობა, ეგხ-დან ბუდის განთავსების მანძილი, ამგვარი ბუდეების რაოდენობა;
17. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ მშენებლობის დაწყებამდე განსაზღვროს ჰაბიტატების აღდგენის ღონისძიებები, მასშტაბები, კომპენსაციის მოცულობები და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოადგინოს ჰაბიტატების აღდგენის კონკრეტული გეგმა;
18. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ ვალდებულია წელიწადში ერთხელ სამინისტროში წარმოადგინოს ბიომრავალფეროვნებაზე მონიტორინგის შედეგები, ასევე მონიტორინგის შედეგად საჭიროების შემთხვევაში სამინისტროსთან შეთანხმდეს შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები;
19. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე სოფ. ნენიას წყაროზე მონიტორინგის და პერიოდული დაკვირვების შესაბამისად საჭიროების შემთხვევაში შეიმუშაოს საკომპენსაციო და შემარბილებელი ღონისძიებები;
20. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ მშენებლობის დაწყებამდე ანძებთან მისასვლელი ახალი გზების მოწყობის შემთხვევაში უზრუნველყოს მისასვლელი გზების დეტალური პროექტის შეთანხმება სამინისტროსთან;
21. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ მშენებლობის დაწყებამდე, 2015 წლის 4 აგვისტოს მინისტრის N211 ბრძანების მოთხოვნების შესაბამისად,

სამინისტროსთან შეთანხმოს ნარჩენების მართვის გეგმა მშენებლობა-ექსპლუატაციის პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენების გათვალისწინებით. ამასთან ნარჩენების მართვის გეგმაში გაითვალისწინოს ინერტული ნარჩენების მართვის საკითხებიც;

22. სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სამინისტროს;
23. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“;
24. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
25. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, შუახვევის, ხულოს, ადიგენისა და ახალციხის მუნიციპალიტეტების აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფებზე;
26. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი